

Basisprotocol “Er is iets niet pluis” 4-12 jaar

(mogelijke acties bij vermoedens dat er iets aan de hand is met het kind en/of de gezinssituatie)

Bij alle stappen die genomen worden is het belang dat er rekening gehouden wordt met

De privacy-regelingen van ouder en kind (zie bijlag 8: Omgaan met privacy)

Stappenplan

→ Stap 1 en 2 maximaal één maand

1. Vermoeden

Je maakt je zorgen over een kind. Je vermoedt dat er een probleem speelt, maar weet niet of dat probleem bij het kind, de ouders of in de gezinssituatie speelt. (mogelijke voorbeelden hiervan zijn mishandeling en/of gedragsproblemen) Je kunt je zorgen verduidelijken door:

- De beroepskracht schrijft zijn/haar vermoedens of zorgen op door aantekeningen te maken over het functioneren van het kind (voor voorbeeld zie bijlage 3)
- De beroepskracht observeert het kind.
- De beroepskracht blijft aan een vertrouwensrelatie met het kind bouwen.
- De beroepskracht en/of teamleider verzamelt informatie in het team binnen de organisatie (dossiers, collega's die betrokken zijn bij het gezin)

Als de beroepskracht en/of teamleider zich na bovenstaande punten nog steeds zorgen maken dan ga je over naar stap 2; Verhelderen.

2. Verhelderen

Je probeert de zorgen rond het kind duidelijk te krijgen. Mogelijke acties zijn:

- De beroepskracht gebruikt een checklist, een lijst die een beeld geeft van het gedrag en situatie van het kind (voor voorbeeld zie bijlage 4).
- De beroepskracht verzamelt informatie in gesprekken met het kind tijdens spelen, lunchpauze etc. (voor voorbeelden zie bijlage 5).
- De teamleider en/of beroepskracht gaat een gesprek aan met de ouder om zijn/haar zorgen te bespreken en vraagt zo nodig toestemming voor bespreking van het kind in het teamoverleg en/of multidisciplinair overleg (zie bijlage 6)
- De teamleider bepaalt in overleg met de beroepskracht de ernst van de situatie.
- De teamleider verzoekt de jeugdarts van het consultatiebureau om het kind op te roepen voor een onderzoek op indicatie.
- De teamleider bespreekt het kind indien nodig (al of niet anoniem) in het teamoverleg, hij/zij maakt duidelijke afspraken wie als verantwoordelijke wordt aangewezen en maakt een plan van aanpak.
- De teamleider stelt de directie op de hoogte als de problemen niet door de school kunnen worden opgelost.
- Daarnaast kan de teamleider en/of beroepskracht bij vermoedens van kindermishandeling advies vragen bij het AMK zonder dat het kind geregistreerd wordt. Alleen de naam van de adviesvrager wordt genoteerd.

3. plan van aanpak

- De teamleider en/of beroepskracht houdt een gesprek met het kind over de situatie, afhankelijk van de leeftijd (voor voorbeelden zie bijlage 5).
- De teamleider en/of beroepskracht bespreekt de uitkomsten van het teamoverleg met de ouders (zie bijlage 6) en vraagt toestemming om het kind te bespreken in het multidisciplinair overleg (waarneer dit niet gebeurd is)
- Naar aanleiding van de gesprekken met ouders en kind kan de jeugdarts ouders en kind oproepen voor een onderzoek op indicatie (waarneer dit nog niet gebeurd is)
- Indien nodig kan de jeugdverpleegkundige op huisbezoek gaan.
- In geval van vermoedens van kindermishandeling vraagt de teamleider advies bij het AMK
- Vermoed je andere problemen, vraag dan advies bij de JGZ of de bureaudienst van Bureau Jeugdzorg
- De teamleider houdt een korte nabespreking over het kind (al of niet anoniem) en de situatie in het teamoverleg.

4. Handelen

Als je niet-pluis vermoedens bevestigd zijn, kan de teamleider op basis van een inschatting van de situatie de volgende stappen ondernemen:

(Voor alle stappen geldt dat de teamleider moeten zorgen voor een warme overdracht van de ouder of het kind

naar de hulpverlenende instantie, dat wil zeggen eventueel bellen voor een afspraak voor de ouder of het kind, na de doorverwijzing bellen of de ouder of het kind goed is aangekomen bij de hulpverlening.)

- De teamleider en/of beroepskracht biedt vrijwillige hulp aan het kind en/of de ouders bijvoorbeeld algemeen maatschappelijk werk of opvoedingsondersteuning
- In geval van vermoedens van opvoedproblemen, verwijst de teamleider door naar de Jeugdgezondheidszorg (jeugdarts, jeugdverpleegkundige of pedagoog) of voedingsondersteuning elders
- Als de ouders niet wensen mee te werken of te voorzien is dat ze niet zullen meewerken en er een vermoeden is van kindermishandeling, meldt de teamleider/directie bij het AMK
- Wanneer de ouders wel meewerken en/of in geval van andere problemen, verwijst de teamleider door naar Bureau Jeugdzorg
- De teamleider/directie meldt het bij de politie (alleen bij acuut levensbedreigende of crisissituaties)

5. Evaluatie

- De beroepskracht houdt de situatie extra in de gaten en na 3 maanden brengt de teamleider het kind opnieuw in het teamoverleg. De bespreking in het teamoverleg gebeurt breed aan de hand van:
 - ♦ vervolggesprekken die de teamleider houdt met de ouders over de huidige situatie (is er sprake van verbetering of verandering?)
 - ♦ tussentijds overleg met collega's binnen het team over het kind en de huidige situatie
 - ♦ daarnaast neemt de teamleider, wanneer de ouders hier toestemming voor gegeven hebben, contact op met de lopende hulpverlening over de huidige situatie
- Bespreking van de gang van zaken en daarbij terugkijkend op de genomen stappen. Belangrijk is dat de teamleider hierin ook de mogelijk eerste resultaten van de hulpverlening betreft.
- Terugkoppeling in het team (terugkijkend op de situatie; voldeed het huidige protocol? Wat had beter gekund? Waren/zijn er knelpunten ?) Daarnaast neemt de teamleider/beroepskracht contact op met de lopende hulpverlening over de huidige situatie.
- De aangewezen verantwoordelijke bepaalt naar aanleiding van bovenstaande gesprekken of verdere stappen of nazorg nodig zijn.

6. Nazorg

- De beroepskracht en/of teamleider en andere betrokkenen blijven alert op mogelijke terugkeer van de probleemsituatie
- De teamleider houdt contact met de ouders en blijft op de hoogte van de situatie
- De teamleider en/of beroepskracht van het kind wordt op de hoogte gehouden van de lopende hulpverlening
- In geval van melding bij het AMK, vind terugkoppeling plaats vanuit het AMK naar de melder
- Indien er aanleiding voor is, bespreekt de teamleider de situatie van het kind weer in het teamoverleg (zie fase 2)

7. Onderhoud

- Het is aan te bevelen om het protocol kindermishandeling één keer per jaar in het team te bespreken en waar nodig aan te passen
- Daarnaast is het van belang om voortdurend aandacht te besteden aan de deskundigheid van de medewerkers en na te gaan of de medewerkers voldoende zijn toegerust om te kunnen signaleren en dit protocol toe te passen.